

виждало като кафезъ. То го ограничавало, стъснявало, убивало. Освѣнъ това, съ съгражданинъ Чобановъ могло да се говори за революция, но не и да се върши. Дай суровия материалъ — говорѣли си двамата „медици“. Революция не се прави съ фрази.

Прѣзъ мѣсецъ януари 1868. година Желю прѣскокналъ Букурешъ и се установилъ въ Браила.

Двамата букурешки „медици“ рѣшили чакъ по-скоро да върви Ботйовъ, за да „вършатъ работа“.

За не лишно било да се отбѣлѣжи, че прѣзъ всичкото врѣме отъ излизането си изъ Гюргево, Ботйовъ не е могълъ да узнае нищо за прѣстарѣлия хайдутинъ: върналъ ли се е той изъ България и дѣ се намира¹⁾. Да би влѣзналъ въ Ромжния — разсѫдавалъ Ботйовъ, трѣбваше да се отбие при Хаджията, а тоя е трѣбало да го извѣсти. Нито едното, нито другото.

Есенъта 1867. година четитѣ въ България прѣтърпѣха една отъ послѣднитѣ кризи, която доказа на дѣйцитетѣ, че старата система не ще даде никакви плодове. Инструктори въ турската армия имаше много, чужденцитѣ бѣха показвали на турцитѣ какъ се трѣбъятъ горски бунтовници, а освѣнъ това, и организацията на самитѣ чети бѣше се изживѣла, за да отговори на нуждитѣ на врѣмето, за да могатъ, слѣдователно, чети-

¹⁾ Трѣбва да е известно на читателитѣ, че прѣзъ м. октомври сѫщата година Ботйовъ е могълъ да се види втори пжть съ Раковски, безъ разговорътъ, който сѫ водили двамата да ги доведе до нѣкакъвъ резултатъ. Раковски бѣше падналъ тежко боленъ, и на смѣртния си одъръ той не е ималъ физическа възможностъ да бѫде полезенъ на новото движение, което отмина смѣртъта му. Види се, Раковски нищо да не е знаялъ и за послѣдното движение на Желю, защото той, очевидно, никакви свѣдѣния не е далъ на българския поетъ. Раковски умръ сѫщия мѣсецъ, когато българскиятъ поетъ за прѣвъ пжть посѣти ромужиската столица.